

[Chr. Thomsen.]

bruget erstatning for devalueringen. Det eneste, vi har kritiseret, var, at vi manglede en ordentlig opgørelse, et ordentligt regnskab for, hvor stort beløbet skulle være. Vi har heller ikke kritiseret, at hjemmemærkedsordningerne senere blev reguleret. Vi har kritiseret måden, det blev gjort på — ikke at man fik den justering, som man havde ret til ifølge loven.

Formanden: Ifølge forretningsordenen er personlig tiltale af medlemmer ikke tilladt.

Niels Ravn: Vi må jo beklage, at vi stadig er i den situation, at en lovgivning som den, vi her står med, er nødvendig. Når jeg har sagt dette, skynder jeg mig at tilføje, at den ikke er nødvendig, fordi det danske landbrug ikke arbejder dygtigt nok. Den er nødvendig af helt andre årsager. Om landbrugets arbejde — og det gælder både med hensyn til den faglige dygtiggørelse og til udøvelsen i praksis — er der ikke kritik at rejse; dansk landbrug er fortsat konkurrencedygtigt over for den øvrige verden. Situationen skyldes alene de markedspolitiske udviklinger her i Europa. Da EEC blev oprettet, valgte Danmark at holde sig udenfor, men der er for mig ingen tvivl om, at hvis vi var gået med dengang, ville det have betydet et stort plus for dansk landbrug. Efter en samlet overvejelse af hele vort erhvervslivs stilling og landets stilling i øvrigt besluttede et flertal her i tinget imidlertid i stedet at gå ind i EFTA. Det skal villigt indrømmes, at EFTA ikke har været noget godt landbrugsmarked, forstået på den måde, at danske landbrugsvarer endnu ikke har opnået den samme frie stilling, som de øvrige af vore produkter har fået i dette marked, og det er altså årsagen til, at vi fortsat befinder os i den situation, at vi må drøfte en lovgivning som den, der her i dag er tale om.

Skal vi se fremad og prøve på at skimte en løsning på de markedspolitiske problemer, må vi vist indrømme, at en sådan

stadig ikke er i sigte. Ingen kan bedømme resultatet af det, der er sat i gang i Frankrig, og vi må vel fortsat regne med, at vi i en kortere eller længere årrække skal leve under de nuværende forhold.

Derfor hilser vi i det konservative folkeparti med tilfredshed, at regeringen, samtidig med at den fremsætter disse lovforslag, vil gøre dem etårige, for at man kan få tid til at overveje det, man har kaldt en mere langsigtet landbrugspolitik. Jeg har godt bemærket mig, at der fra visse kredse er rejst kritik imod dette, at lovene denne gang skal være etårige, og man har villet udlægge det som en uvenlig handling over for landbruget. Jeg for mit vedkommende mener tværtimod. Jeg mener nemlig, at ingen mere end landbruget kan være interesseret i, at disse problemer bliver kulegravet, og at det sker hurtigst muligt, så vi kan finde frem til noget, der måske kan være mere fremtidsperspektiv i end i de lovforslag, vi står med her i dag. Her tænker jeg naturligvis på det ekspertudvalg, som blev omtalt af hr. Chr. Thomsen, og som også vi i det konservative folkeparti stiller store forventninger til.

Det fremgår af afsætningsloven, at den — som hr. Chr. Thomsen også var inde på — nu også skal sigte imod en vis produktions-tilpasning. Det er vi enige i, men ligesom hr. Chr. Thomsen må jeg mene, at foruden at sigte mod en produktionstilpasning må man også i de overvejelser, der skal finde sted, sigte imod en strukturtilpasning. Jeg tror ikke, det i tiden fremover vil være muligt at bemande det antal landbrug, vi har i dag. Dermed være ikke sagt, at vi ikke fortsat har behov for de mindre brug; det er da min bestemte opfattelse, at det mindre brug med én eller flere specialproduktioner også fortsat bør have sin plads inden for dansk landbrug. Men vi er i den situation, hvilket bl. a. fremgår af den rapport, der er kommet fra socialforskningsinstituttet, at der ud fra den afgang og tilgang, der forventes i de kommende 15 år, kan beregnes at være mellem 100 og 200 ha jord til rådig-